

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMSKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Októberi gondok.

A természetnek lassu hervadása méla gondolatokra, nyomasztó hangulatra készítet mindig. A közelgő tél azonban soha oly súlyos gondokat nem okozott, mint most A lapokban már fölbukkannak a megpróbáltatásoknak Hiób hirei. „Inség előtt“ „A drágaság“ „Sztrájk“ című lapközlések jelzői annak, hogy a tél mily jegyben indul. A magyar Kánaánban, vagy másként az ország magtárában, — a hogyan Bácskát a közszáj hívja, — már megindult a szervezkedés. Bács megye alispánja a jelentkező drágaságra és inségre tekintettel figyelmezteti az előljáráásokat. Fölvívja az előljáráások figyelmét arra is, hogy tegyen már most intézkedéseket a metalán bekövetkező inség enyhítésére. Ivánka Zsigmond, a Hont megyei Gazdasági Egylet cönöke meg valósággal „Riadót“ fuvat és hívja a vármegye jobbait a pauperizmus leküzdésére. Biz ez megdöbentő praeludium. Ha az ország magtárában — Bácskában — a közhatóság látja, hogy elfogyott az enivaló, mi lesz az árvai hegyekben? (A helyzet mindenesetre az eörnek egyesítésére, az érdekek társulására és közös intézkedésekre sarkal.) És a veszedelm előszele végig sivitván, nem hiányzanak a szervezkedésnek hirei sem.

TÁRCZA.

A bögre.

Nem tudjuk, miforma lehetett az ősember, bár koponyáját és kését teméntelen mennyiségben ássák ki a tudósok. A lelkét azonban nem lehetett eddig sehonnán napvilágra szállítani, holott az ember lélek nélkül igen csonka. Mit érzett vajjon őseim egyike ez előtt negyven-ötvenezer esztendővel, amikor népes családja körében kőbicskával szeletelte föl a masztodon-sonkát? Erről óvatosan hallgat Ranko és Klaatsch, mert e tárgy könnyen költői fecsegésbe csalogathatná az egzakt tudományt. E kapacitásokkal szemben talán nincs helyén a téma feszegetése, bár izgatón érdekes. Bizonyos körülmények azonban lehetővé teszik, hogy ezen a tudomány számára hozzáférhetetlen helyen leirjuk néhány idevágó tapasztalatunkat.

Több ősemberrel találkoztam ugyanis az utóbbi években. S tőlük tudtam meg azt, amit a szakemberek eddig rejtélynek nyilvánítottak. Nem is egyenest tőlük, hanem a munkájuktól. Van egy varázsszelenczém, amely pontos felvilágosítással szolgál. Egy bögre.

Közönséges tárgy, három krajczárba került,

A közönyösnek, a nem is egészen igazságtalanul indolensnek mondott társadalom a kopogtató veszedelem hírére együttesen akar ellenállani. (Kétségkívül az ország gazda közönségének a legaktuálisabb kérdése ma a takarmányhiány.) A már eddig is horribilissime fölszökött árnál a legkegyetlenebb áruuzsora léphet föl a gazdák megrontására. Az áruuzsora ellen pedig a legsikeresebben védekezhetnek a gazdák, ha tömörülnek. A mint értesülünk, a Délvidéki Földmívelők Egyesülete 50.000 mm. szénát 10.000 mm. korpát. 5000 mm. erőtakarmányt szerzett be és osztott ki tagjainak. Ezzel a tömegben való beszerzéssel az élelmes németek az áruuzsoratól megszabadulnak, élhetik a tömeges beszerzés kedvezőbb konjunkturáit és egyenkint elvetik a beszerzés gondját.

A Borsodmegyei Gazdasági Egylet a vármegyétől kölcsönvette a mezőgazdasági czélokra felhasználható alapot és ezt a kis gazdák szükségleteinek beszerzésére, mint forgó tőkét fruktualja.

A pozsonymegyei gazdasági Egylet éppen így tesz a Pálffy-féle magtár alappal.

Erdélyi részen vonzó a Szolnokdobokai megyei Gazdasági Egylet példája mely egyesület a ksigazdáknak 21500 mm. szénát iratott össze és nyilvántartja a beszerzési forrásokat. És mivel ma napság csupán a

nincs rajta semmi különös látnivaló, anyaga is a legrózsaiabb, vegyi összetétele Wartha Vincze szerint $Al_2O_3, 2SiO_2, 2H_2O$. Szóval idegen anyagokkal kevert agyag.

Bögre, amely nem készült korong segítségével, tehát egészen a gölönésér két kezének műve. Ami rajta dekoráció, az is csak úgy hevenyészve, „szabad kézzel“ készült. Néhol a gölönésér a hüvelykujját benyomkodta a még friss agyagba: ott karikás mélyedések látszanak. Másutt a körmehegyit nyomta bele! az csupa félholdat adott. Végül a pipaszurkálójával végighúzott egy strafót: ez a mélyedés most úgy fogja körül a bögrét, miut egy karperecz a puha asszonyi kezét.

E körülményes leírásból már sejti az olvasó, hogy az ősember akiről itt szó esik, egy közönséges gölönésér, azaz fazekasmester. Rendes adó-fizető polgár.

Mégis jogom van öt a rég mult tanújaként felidézni. Ő ez egyetlen ember Európában, aki ma is azt a mesterséget gyakorolja, amelyet legalább ötvenezer esztendővel ezelőtt is gyakorolt az emberiség Söt szakasztott azon módon gyakorolja, mint az őshajdanban.

Itt tehát nem változott a divat. A művészeti irányok és technikai vívmányok nem avatkoztak be ennek az embernek mesterségébe. Egyszer de csak egyetlenegyszer, ütötte fel itt a fejét a

szükségbeli takarmányok fölhasználása juttathatja a gazdákat abba a helyzetbe, hogy állataikat kiteleltethessék, — ugyancsak a szolnok dobokai gazdasági egylet, mellette az aradmegyei, szolnoki, sárosmegyei — száz számra szerzi be a szecs-kavágókat, mert tudja és tudják a többi gazdasági egyletek is, hogy a szükségbeli takarmányok talomb, zsombolyázva, tengeriszár, még a szőlővessző is csak szecs-kázással előkészítve etethető az állatokkal.

Ám, a mint Bács népe előrelátó alispánja véli, — az októberi gondok nem szoritkoznak az üres jászol, szénapadlás körül: a pauperizmus réme ijesztget és valóban az emberszerető társadalomnak szervezkednie kell, hogy ezt enyhítse.

Csak az a kívánatos, hogy valahogy ne kezdjünk ehhez az emberszerető munkához olyan balul, mint néhány év előtt az Alföldön. A hol, a mikor egyszer csak szomoruan aktuálissá vált a társadalmi nemesszívű segítés, — ezt úgy vélték végezni, hogy pénzbeli alamizsnákat osztottak ki.

A mint gondolni lehetett, úgy történt: a szemérmes szegény koplalt, inséget látott, — a szemérmetlen kapzsi pedig az emberszeretet filléreiből, sőt forintjaiból gyarapította a — takarékbetétjét.

szecsesszió; de ez is igen régen volt, talán a bronzkorszakban, amidőn egy merész ujtó kitalálta a bögrének korongon való gyártását. Ez ellen valószínűleg élénken tiltakoztak a bronz-akademiák, de úgy látszik, hogy az ifjuság ismert erőszakossága győzött, mert a gölönésér máig is használja a korongot. Néha néha mégis elpártol tőle, amidőn szabadon alakít, minden mechanikus készülék nélkül. Ilyen tárgyakkal egyre sürűbben találkoztunk az iparművészeti kiállításokon, ami arra mutat, hogy az ősakadémia kibőjtölte az évezredek tekintélyes számát.

Ilyen bögrém van nekem is.

Amint kezembe veszem és megsimogatom fekete, kerek természetét, eszembe jut az a két kéz, amely ezt a bögrét a nedves agyag-korában épp így simogatta, hogy megkapja a kellő formát. Előbb a tenyér, aztán az ujjak végigsiklottak rajta, hol erősen, hol meg nagyon gyengéden, néhol pedig csak annyira, hogy a kéz meleg nedvessége egy lehelletnyt simitson rajta. Így dolgozik az igazi gölönésér, a művészi érzésű. Formáló gestusából sok átsiklik az engedelmes agyagba; a gölönésér lelkének egy pár atomja költözködik a bögrébe. A magasabb művészeteknél ezt érzésnek nevezik, de a szegény gölönésért kevesen taksálják ily magaslatokra.

A gölönésér aztán odatartja a művét az ég

Ilyen fajta népségitésből nem kérünk. Ez a nép valóságos demoralizálása.

Munkát, a mindennapos kenyér megszerzésének tisztas alkalmaikat adjuk meg a népnek.

És ebben az erőnek komoly megfontolásával szervezkedve kell tenni.

A mostani és súlyosan reánk nehezedő gondokkal szemben egymás segítségével, ösztartással álljunk. Azok a példák, amelyeket fölhoztunk, világosan megmutatják, hogyan kezdjük meg az októberi gondok eloszlását.

V. G.

Egy átirat.

Az alsófokú ipariskola tanítótestülete iparos mestereinket közérdeklő tartalmú átiratot küldött az „Ipartestület”, mint első fokú iparhatóság t. Előjáróságának. Az átirat szövege a következő:

„Az alsó fokú ipariskola tanítótestületének f. tanév okt. hó 4-én tartott rendes havi gyűlése, több tárgyon kívül, azzal a tapasztalati tényrel is foglalkozott, miszerint egyes mesterek, amikor a mulasztások miatt kell felelniök: tanonczaikat mindenesnek adják ki. Ezen meg nem engedhető eljárás ismétlődésének megállítására céljából s azon okból, hogy a tanítótestület tudomást akar szerezni esetéről-esetre a tanoncok szabályszerű beszégetéséről: mindannyiszor, valahányszor beszégetés történik, a tanítótestület a t. ipartestületi előjáróság értesítését tisztelettel kéri, hogy így az iparostanoncz és mester tényleges viszonya felől tájékozva legyen.

Ugyancsak tapasztalja a tanítótestület, hogy dacára annak, hogy a beiratkozások minden tanévben ugyanazon időben történnek, több mester elmulasztja tanonczát a beiratkozásra utasítani, bárha az is tudja van, hogy a beiratkozás elhanyagolása mulasztásnak minősítetik, mely aztán a mesterre nézve kellemetlen következményeket von maga után.

A tanítótestületi reméli, hogy a t. ipartestületi előjáróság a felhozott szabálytalanságok megszüntetésére a hatáskörében álló eszközökkel minden lehető meg fog tenni, hogy így az „Ipartestület” és tanítói kar egyöntetű ösztémüködése által az iparos nemzedék haladása biztosítva legyen; másrészt a mesterek — amennyiben az ipariskola iránt tartozó törvényes köteleességekre figyelmez-

ellonébe vagy az ablak ellenébe. Most látja, hol kell egyet lendíteni a körvonalon, a silhouetten. És meglendíti azt a vonalat. Azután forgatja, hogy minő profilt mutat erről meg arról az oldaláról. Nem kajla, nem pupos-e? Ha baj esett a vonalon, az a simogató ujj addig simogatja, amíg helyessé lesz. És simogatja szeretettel, mintha az a sárga agyag a gyermeke szöke haja volna. Simogatja szeretettel, elnéző, szeliden javító béketűréssel, akár a jó szüle. Egész lelkével résztvesz a bőgre megszületésében. Ó az örömapa. Az ő gyermeke ez a kis feketeség. Rajta van a családi hasonlatosság, mert ezt csak Pintér József uram formálja így. Belé van zárva a szeretete, a gondossága. Tehát a szíve. Sőt belé van zárva a perezhévlése vagy nembánomsága, a pityókossága vagy komolysága, a csalafintasága vagy józan becsülete. Az engedékeny, puha agyag minden lehelletnyi nyomot fölvesz magára. Fotográfia, sőt életrajz. De leginkább jellemrajz. Minden bőgre, amely így készül, cserépbe vájt okmány egy emberi lélekről, akár Intimina sumir agyagtáblája.

Igy formált az ősember is, akinek ötvenezer éves cserepeit most ásogatja ki a tudomány. Ó is ezt a munkát végezte, még pedig betű szerint így. Egy körömfeketényivel sem másképpen. Amikor a nyirkos agyag a keze közé került, épp így szikrázott belé a lelke, a kedélye, a jelleme. Minden úgy történt itt akkor is, mint ma a

tette lesznek — megkíméltnek szabálytalan eljárásokból eredő kellemetlenségektől.

Az a. f. ipariskola tanítótestülete nevében, maradtunk hazafias tisztelettel:

Abony, 1904. okt. 6-án.

VEVERÁN ISTVÁN,
tan. test. jegyző.

VÁRADY JÁNOS,
tan. test. elnök.

Azon megjegyzéssel adjuk közre az átiratot, hogy az abban foglalt kívánalmak teljesítése s az ipariskola törvénye előtt való meghajlás polgári kötelesség, mely kötelességnek betartása úgy a mesternek, mint a tanoncznak csak javára válhat.

SZERK.

MI UJSÁG?

1849. október 6. A magyar nemzet történelmében, egyik legszomorúbb emlékezetű dátum 1849. október 6-ik napja, a mikor dicső szabadságharcunk 13 legkimagaslóbb katonai vezérével Aradon az elvakult önkény gyalázatos módon kivégeztette. Szerke az országban megemlékeztek e szomorú történelmi tényről; nálunk is több együleten és testületen ki voltak téve a gyászlobogók, melyek közül igen érdekes volt Pólya Pál ayugalomba vonult ref. lelkész óriás fekete lobogója, melyen nagy vérvörös betűkkel a következő felírás ékeskedett: 1849. október 6. napján, öltts gyászt, hullajtst k ö n n y e k e t M a g y a r n e m z e t. Bizony bizony.

— **Hymen.** Süsz Lipót helybeli iparos leányát Lujzát eljegyezte Fuchs Oszkár Budapestről.

— **Adomány.** Szentirány V. Gyula áll. polgári iskolai tanár az „Abonyi iparos ifjúság önképző egyület” könyvtárának gyarapítására 10 koronát adományozott. Ezen összeg átvételét elismerem s az iparos ifjúság önképző egylete nevében hálás köszönetem nyilvánítom.

Abony, 1904. okt. 7.

Kováts Béla
elnök.

— **Kitüntetés.** Sok gondnal, fáradsággal és pénzáldozattal létesített Kubinyi Béla földink az újszászi állomás agilis főnöke egy modern berendezésű, orpington baromfi telepet. Annak a sok küszködésnek, melylyel új intézmény berendezése — különösen kezdetben — jár, az anyagin kívül most egy nagy erkölcsi siker is lön az eredménye, a menyiben — mint örömmel értesültünk (még a múlt szombaton sürgönyileg) a miskolci orsz. baromfi kiállításon, az első díjjal, 1000. koronás nagy aranyérmel, Kubinyi Béla nyerte el, első rangú sárga és fehér orpingtonokért. Ez a kitüntetés nem csak az érdemes, nagy szorgalmu ki-

göloncsér-műhelyben. Akkor is más volt az ember, mihelyt a nyirkos agyag formáló kezei közé került, mint egyéb időkben. Akkor is a munka szelid lázát érezte, a teremtes gyönyörűségét, valóságos agyag-inspirációt. Akkor is tudta, hogy amit formál, az valami különleges érték, amelynek atyafiságos beese is van. Akkor is élvezett az ujj puha hegye, amidőn végigsiklott a bőgretesten, akkor is akaratos lendüléssel nyomta, terjengette a puha matériát. Az én göloncsérem és az ösgöloncsér egy. Semmi észrevehető különbség nincs köztük. A munkáik is tökéletesen egyformák.

Ha e mellé a kis fekete bőgre mellé oda-fektetem a világtörténet tiz vastag kötetét: akkor kél a respektusom. Minő semmi ez a tiz kötet, ami tele van mülással, elhamvadtsággal s minő nagy ez a bőgre, amelyen számlálatlan évezredek mit sem változtattak.

Kell, hogy több legyen ebben a bőgrében, mint az a vegyi formula, amelyről a cikkem elején írtam. Ha kissé elgondolkozom rajta, rá is jövök. Az van ebbe a kis fekete bőgrébe zárva, a mi változatlan kincse az emberiségnek s ami az egyetlen örök és állandó, amióta ember lett s ember lesz a föld vidékein. Ez a mindenek felett szuverén és örök uralkodó talán: a művészet.

Lyka Károly.

állítóra, de reánk is hoz dicsőséget, mert azt a hajlamot s az erre szolgáló impulzust, tudást, melylyel kitüntetett földink a modern gazdaság egyik jelentőségét oly ambícióval kultiválja, még is csak itt szivta magába, szülő földjén, a gondos neveléssel. Midőn őt ezért őszinte, igaz őzszéssel üdvözöljük, csak ennyit üzenünk: Excelsior!

— **A király a tüdőbetegekért.** A király legkegyelmesebben elrendelte, hogy a József Főherczeg Szanatorium Egyesületnek, mely már a tavasszal hozzákezd az első népszanatorium építéséhez, a budapesti királyi bérház egyik földszinti bolthelyisége ingyenesen engedtesék át — az egylet humánus céljaira. Ugyan is az egyesület s o r s j á t é k o t rendez és a sorsjáték igen értékes nyereményeit a királyi bérházban teszi közzemlére. A József Főherczeg Szanatorium Egyesület sorsjátéka iránt meggyenkben és városunkban nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Melyreigazítás.** Előző számunkban a „Bücsü-estély”ről közölt cikkünk névsorából Palásti Pál községi főbíró neve akaratlanul kimaradt, mit ezennel készséggel helyrehozunk.

— **Ipariskolai gyűlés.** Az alsó foku ipariskola tanítótestületének havi gyűlése Várady János igazgató elnöklete alatt f. hó 4-én d. u. 4-től fél 6-ig a következőleg ment végbe. Elnök üdvözölte a tantestületi tagokat s a gyűlést megnyitotta. Két jegyzőkönyv olvastatott fel, azok helyeseknek találtatván, hitelesítették. A leköszönt Galló Pál jegyző helyett, — akinek 5 évi buzgó működéséért köszönetet szavazott a testület — Veverán István bízott meg. — Elkönyveltettek a szeptember havi minősítések és mulasztások. A felolvasott miniszteri tanterv nagyon sok kívánni valót ir elő az ipariskola részére, amelynek, tekintettel a tanoncok egyenlőtlen és elégtelen alapvégzettségére s a locais viszonyokra, csakis az olvasókönyvben felvett közismereti anyagok betanításával képes eleget tenni a tantestület. A rajzostályok majdnem teljesen eleget tehetnek a miniszteri tanterv követelményeinek. A real osztályok is, amennyire lehet alkalmazkodnak a miniszteri tantervhez. A fegyelmi szabályok folyó hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor a tantestület összes tagjainak jelenlétében olvastatnak fel s magyaráztatnak meg a növendékeknek. A pontos iskolába járásra a fegyelmi szabályok előterjesztése alkalmával külön és szigoruan felhivatnak a tanoncok. (Helyes volna ha ebben a mesterék is közreműködésnek. Ő felsége nevenapján igazgató szünetet engedélyezett, melynek bejelentése alkalmával tantestület megéljenezte Felsőes Királyunkat. — Határozatott, hogy némely szabálytalanságok megszüntetése és a beiskolázás rendszeres foganatosítása tárgyában átiratott intéz az „Ipartestülethez, mint első fokú iparhatósághoz. — Ezek után elnök a gyűlést feloszlatta.

— **A duna melléki ref. egyházkerület** évi rendes közgyűlése tegnappmult egyheté kezdődött Budapesten.

— **Szüreti mulatság.** Az iparos ifjúság Önképző egylete által a múlt hó 25-én rendezett szüreti mulatság sikerültnek mondható. Az izlésesen földszített Ipartestület termeiben a jó hangulatú mulatság a reggeli órákban ért véget. A negyest 40 pár tánczolta. Feülfizettek Halmi Miklós, Dr. Révész Géza, Klyaity György, Szuvájdzsits Nenád 1—1 koronát Beviz Joachim, Dalkó Benjaminé 60—60 fill. Dam József Molnár József 40—40 fill. Dam Károly, Mucsányi József 20—20 fillért, Fogadják úgy a mélyen tisztelt felülfizetők, valamint a bíraskodás és pásztorkodásnál szorgoskodó hölgyek e rendezőség mély köszönetét.

— **Menetred.** Október 1-től érvényes menetrendet atnéztük semmi változás a szomszédos forgalomnál.

— **Szegény Jóska halála.** Lapunk zártakor értesültünk, hogy a mi hires, jó primásunk: Völgyi Jóska, penteken, Budapesten, a Rokus körházban, állítólag valami operáció következtében elhalt. Régóta betegeskedett szegény, de mióta „magyar lány” felesége meggyalázta házasetét, baja nagyon súlyosodott s láthatóvá lett, hogy soká nem viszi. Felesége ellen — a ki feyházban ül — válopört indított, a mi azt mutatta, hogy önértkes cigány volt, amit különben mindig, minden alkalommal szeretett kimutatni. Oda az utolsó hires, jó primásunk, aki valamikor, fiatal korában oly jó hírnevet szerzett és tartott fönn fegyelmezett bandájával, sirba szállt. Nyugodjék békében az idegen hantok alatt.

— **A József főherczeg** Sanatorium Egyesület jötekonyezelu sorsjátéka iránt ország-szerke nagy az érdeklődés. Alig volt sorsjáték

a mely nyeresési esélyeivel oly kedvező lett volna. Az egy koronás sorsjegy a 22 ezer koronás főnyereményen kívül, 5000, 3000 koronás nyereményeket ad, van összesen 724 nyeremény. A legmelegebben ajánljuk olvasóinknak szeretetteljes érdeklődésébe ezt a sorsjátékot, mely a mellett, hogy vele veszedelmet akarnak enyhíteni, még a résztvevőknek oly valóban értékes nyereményeket nyújt.

— **Fáy Halász Gida** tetélni nagybirtokos a Budapesten most tartott luxuslókiallításon háts lovával az első díjat (egy ezüst lovas szobrot) nyerte.

— **A betegsegélyezési pénztár.** A munkás betegsegélyező-pénztárakra és a balesetbiztosításra vonatkozó törvényjavaslat tervezete rövid idő mulva teljesen készen lesz. A jövő hónap végén az ipartanács elé kerül s az itt esetleg fölmerülő észrevételekhez képest fogják azután a törvényjavaslatot megszövegezni.

— **A kereskedelmi levelek feltételes bélyegilletékmentessége.** A közigazgatási bíróság f. évi 4991. számú ítéletével egy igen fontos kérdésben határozott. Nevezetesen kimondta, hogy az illetéki díjjegyzék 59. tételének 4. pontjában biztosított feltételes illetékmentesség nemcsak a kereskedők által harmadik személyekhez, hanem az ezek által a kereskedőkhöz intézett leveleket is megilleti, habár a kereskedőkhöz intézett levél írója nem is kereskedő, mert az idézett pont eredeti szövege nem a kereskedők leveleit, hanem „levelezéseit” maguk közt és más személyekkel mondja ki feltételes bélyegmentesnek és mert ellenkező esetekben a kereskedő levelére adott feltételes mentesség is illuzióriussá tetetnek.

— **A „Budapesti Ujságírók Egyesülete”** segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmelléletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku dísmű lesz. Ára 5 forint. — Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Lyka Károly fenti cikkét, melyet az Almanach számára írt.

— **Bőriparárucsnak Kecske-méten.** Kecske-méten az ipartestület kebeléből mozgalom indult ki Cegléd, Nagykőrös és Felegyháza városok bevonásával, hogy Kecske-méten egy központi bőripari árucsarnokot létesítsenek szövetségi alapon. A szövetséget nemsokára megalakul.

— **A zupa.** A zupa katonai műnyelven rántáslevest jelent. Arra a katonára, aki beumaradt a hadseregél és sok rántott levest evett, azt mondják hogy „bezipált.” A zupának nemsokára vége lesz. A katonák nagy öröme a közös hadügyminisztérium elrendelte, hogy ezentul ne osszanak ki leveskonzerveket, hanem pótolják azt kávékonzervekkel. Ez egyébként sok pénzbe kerül, mert míg a leveskonzerv doboza két fillér, addig a kávékonzerv harmadfél fillérbe kerül.

— **A házi ipar foglalkozás föllendítése.** A földmívelési miniszter legközelebb föl akarja lendíteni az olajkészítést házi ipari alapon, továbbá a baromfitenyésztést, melynek nagyban való üzésére hazánk kiválóan alkalmas. Az olajkészítéshez szükséges termények nagy részét eddig kivitték külföldre és olajnak feldolgozva egy részét ismét visszahozták.

— **Közgazdasági tervek.** A kereskedelemügyi minisztériumban a miniszter már megállapította a közel jövő közgazdasági programját. Különösen az iparfejlesztés ügyét szándékozik erősen fölkarolni s ennek érdekében nem csupán törvényeket, hanem olyan alkotásokat is akar teremteni, amelyek a kereskedelmet is belevonják a magyar ipar szolgálatába. Ugyancsak a közel jövőben kerül reorganizáció alá az Államvasutak szervezete. A törvényhozás elé kívánja terjeszteni a miniszter a balesetbiztosítási törvényjavaslatot. Reform alá kerül a mértékhibe-lesítési ügy, valamint az iparoktatás ügye is.

— **Ez is család.** A bíróság kimondotta, hogy csalást követ el, aki a vonaton utazó gyermekének életkorát letagadja ez által az állam vasutat akarja megkárosítani. Ezután már bizonyára több „6 éven felüli gyerek” szerepel a vasuton is, nemcsak a statisztikában

Hirdetmény.

A Czeplédi Népbank Részvénytársaság értesíti Abony város tisztelt közönségét, hogy addig is, míg abonyi fiókjának teljes működését megkezdi, a holnapi naptól (1904. évi október 10-től) kezdve az abonyi **Népkör** helyiségében minden **hétfőn, szerdán és szombaton** délelőtt 8 órától 12 óráig rendes hivatalt tart, amely napokon új kölcsönök kérelmezhetők és törlesztések, vagy kamatfizetések is elfogadtnak.

Eladás.

Abonyban nagyobb mennyiségű válogatott téli alma és szép dió van eladó. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Egy 8-as ló erejű, a legjobb karban levő Nicholson-féle gőzcséplőkészlet teljes felszereléssel azonnal eladó **Hegedűs Vilmosnál, Abony.**

PÉNZ

4% - OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan ³/₄ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANGSAMU

bankbizomány

Budapest, VI., István-tér 16.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

4—5

(Válaszbélyeg.)

Grossol: „A”, vegyi összetételénél fogva annyiban mulja fölül az eddigi mázanyagokat, hogy ruganyosságát megtartja.

Grossol: nem szakad és nem repedezik.

Grossol: nem folyik és nem eszege.

Grossol-lal nem szükséges kátrányos tetőket mint eddig, minden egy, vagy két esz-

lylik le és télen a legerősebb hidegben sem reped vagy pattog fel.

A ki régi tetőt

Grossol-lal átmázol, megtakarítja az új fedést.

Teljesen régi káros fedlemez tetők, melyek eddig egyszerűen leszakítottak újból fedettek, vagy áthuzattak „GROSSOL” mázollal újra helyreállíthatnak.

Grossol: minden laikus által mázolható.

Grossol: hidegen mázolható, miért is a tetők mázolása tűzveszélytől ment.

Grossol: Tetők, melyek mázzal minden 4—5 esztendőben mázoltatnak: 10—15 évi jótállás vállalható

Grossol: mázolás homokolása nem szükséges.

Grossol: „D” Tetőkitt, nem folyékony, mint Grossol „A”. Ezen tetőkitt azon kiváló tulajdonsággal bír, hogy évekig ruganyos marad, meglevő hasadékokat és lyukakat, avult fedlemeztetőknél jótállás mellett, úgy megtapasztja, hogy a tapasz a legnagyobb hőségben sem olvad és a legjejtősebb tetőn sem folyik le helyéről, miáltal a tetők javítása illetve vízhatlanná tétele a leggyorsabban bárki által eszközölhető és ez által a legnagyobb anyagi károk elháríthatók.

Grossol: mázban végre találtak egy anyagot, melyben mindazon tulajdonság egyesítve van, mi az eddigi forgalomban levő mázanyagokban hiányzik és mely hivatalva van az összes fedlemez ipart emelni és a pép-tetőzetet a különféle fedési módok első osztályába sorolni.

Grossol: csak eredeti hordokban, körülbelül 200 kgr. súly tartalommal adatik el.

Grossol: mázolásához szükséges kefék nálunk kaphatók.

Számtalan elismerő levelek és nyilatkozatok birtokában vagyunk, melyek legjobban bizonyítják a „GROSSOL” máz kitünő tulajdonságait. E bizonyítványok egyiket közöljük:

Bizonyítvány.

A cs. és kir. hadügyminisztérium tengerészeti osztálya 1903. július 29-én 2250. D. E. szám alatt hozott véleményezése alapján az összes tetők átmázolása alkalmával, „GROSSOL” mázról a következő nyilatkozatot adta: „Az eddigi tapasztalataink alapján „GROSSOL” egy teljes tetőbevonatot képez, mely a hőségben nem folyik és nem repedezik. — Nagy előnyt látunk abban is, hogy az anyag hidegen mázolható, miáltal munka- és időmegtakarítást nyerünk és a tető mázolása tűzveszélytől ment.”

Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk és kérjük kizárólag csak

„GROSSOL”-t.

Egyedüli raktár **POLGÁR JOZSEF** vegyes-kereskedésében, Abony.

tendőben mázolni, a nélkül, hogy a kívánt eredményt elérjük, hanem teljesen elegendő minden 4—5 évben mázolni, hogy a tetők vízmentessége biztosítottassék.

Grossol a többi mázaktól azon kiváló tulajdonsága által tűnik ki, hogy a legnagyobb hőségben még a legjejtősebb tetőkről sem fo-

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **kézpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5^{1/2}%-os** kamat mellett, továbbá **törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket**, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kamattal

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:			4 1/2 százalékos kamatuakra nézve:		
100 kor. után 10 év a. évenként	2 kor. 80 f-rel		100 kor. után 10 év a. évenként	3 kor. 10 f-rel	
" " " 15 " " "	9 " 15 "	" " " 15 " " "	9 " 60 "	" " " 20 " " "	8 " 05 "
" " " 20 " " "	7 " 35 "	" " " 25 " " "	7 " 30 "	" " " 30 " " "	6 " 75 "
" " " 25 " " "	7 " 75 "	" " " 35 " " "	6 " 25 "	" " " 40 " " "	5 " 85 "
" " " 30 " " "	6 " 35 "	" " " 45 " " "	5 " 65 "	" " " 50 " " "	5 " 45 "
" " " 35 " " "	5 " 95 "				
" " " 40 " " "	5 " 65 "				
" " " 45 " " "	5 " 35 "				
" " " 50 " " "	5 " 15 "				

Ezen összegekben úgy a kamat, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítottatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapírokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árúkra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyszintén minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

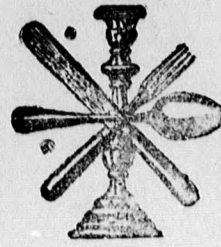
CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság. (Városház épület.)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb. mexk. ezüst asztali kést
6 " " " evővillát
6 " " " evőkanalat
12 " " " kávéskanalat
6 " " " kiváló deszertkés
6 " " " deszertvilla
1 " " mexk. ez. levesmer. kanál
1 " " " ezüst tejmerítő
1 " " elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 drb. összesen csak 6.50

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvéttel történik az európai raktárból.

Auffenberg József, Budapest,
VII., Huszár-u. 6.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 10 rajzzal, füzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,
okleveles műszabásztanító.
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

Ne vegyen senki hangszert,

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asztma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, a ki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmisen használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utánvéttel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-utca, 3/a sz.

JORGÓ JÁNOS

órás, gyári raktár Wien III/4. Rennwez Nr. 75/B
Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapácsióra, nickeltokban 36 órai jár. frt. 2-30
8039. sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr. 1-
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedélű 5-
7989. sz. inga-óra ütőművel, 2 súlylyal 130 czm. magas 11 50
7929. sz. jó ébresztő óra 1-20

Sziveskedjék nevemre és házzámomra 75/B pontosan figyelni.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyénnek sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet üzlet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK”-hoz, Budapest, VIII. József-körút 16.

5 koronáért küldök 4 1/2 kilo (körülbelül 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

piperezappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvéttel küldi:

Auffenberg József,
Budapest, VII., Huszár-utca 6. sz.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a. lévő Aranyi-féle ház és belseg szabadkézből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czegeleden Dr. Arany Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-utca 9.

Kitünően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.